

**RAPORT
MONITORIMI I SEKTORIT
TË MJEDISIT NË KOMUNËN
E DRAGASHIT**

**20
22**

RAPORT MONITORIMI I SEKTORIT TË MJEDISIT NË KOMUNËN E DRAGASHIT – 2022

Autor dhe botues: EC Ma Ndryshe

Rr. Fehmi Lladrovci 94, Prizren,
Rr. Xhemajl Mustafa 9/1 LL-4 No.7

www.ecmandryshe.org
info@ecmandryshe.org

029 222 771/038 224 967

Raporti “MONITORIMI I SEKTORIT TË MJEDISIT NË KOMUNËN E DRAGASHIT – 2022” është realizuar nga EC Ma Ndryshe, i cilimbështetet nga Agjencia Suedeze për Zhvillim dhe Bashkëpunim Ndërkombëtar, (Sida) përmes Programit të saj “Human Rightivism” që implementohet nga Community Development Fund – CDF.

Përmbajtja dhe qëndrimet e paraqitura këtu nuk përfaqësojnë qëndrimin zyrtarë të donatorëve.

PËRMBAJTJA:

Hyrje

Gjetjet e raportit

01

Skema institucionale për planifikimin dhe menaxhimin mjedisor

Statistikat Kryesore - 2022

02

Korniza ligjore

03

Hartimi, harmonizimi dhe zbatimi i dokumenteve të planifikimit dhe menaxhimit të mjedisit, projekteve dhe masave për mbrojtjen e mjedisit

04

Mbikëqyrja inspektive dhe raportimi mjedisor

05

Krijimi, grumbullimi, menaxhimi i të dhënave dhe sistemit të menaxhimit të dhënave.

06

Bashkëpunimi, koordinimi dhe pjesëmarrja publike

07

Licencimi dhe lejet mjedisore

Përfundime

Rekomandimet

Për EC

Hyrje

KKy raport është një përpjekje e re e strukturuar e shoqërisë civile për të adresuar e trajtuar përgjegjësitë e organeve kompetente të Qeverisë Lokale, përkatësisht përgjegjësitë e Komunave karshi 7 aspekteve mjedisore që rregullohen me kornizën ligjore të vendit.

Organet përgjegjëse për mbrojtjen e mjedisit janë të rregulluara në forma të ndryshme në Komunitat e Kosovës. Disa nga komunitat kanë drejtori të dedikuara për mbrojtjen e mjedisit, ndërsa disa kanë sektore në kuadër të drejtorive për planifikim apo zyrtarë përgjegjës për çështje mjedisore.

Metodologjia e ndjekur nga EC Ma Ndryshe për përpilimin e këtij raporti merr në konsideratë 12 ligje që adresojnë aspekte të ndryshme të mbrojtjes së mjedisit, si:

Ligji nr.03/L-025 për mbrojtjen e mjedisit

Ligji nr.03/L-233 për mbrojtjen e natyrës

Ligji nr.03/L-160 për mbrojtjen e ajrit nga ndotja

Ligji nr.2003_3 për pyjet e Kosovës

Ligji nr.04/L-147 për ujërat e Kosovës

Ligji nr.04/L-060 për mbeturina

Ligji nr.06/L-035 për veprimtaritë hidrometeorologjike

Ligji nr.03/L-119 për produktet biocide dhe shtojcat

Ligji nr.02/L-53 për gjuetinë

Ligji nr.04/L-197 për kimikate

Ligji nr.04/L-174 për planifikimin hapësinor

Ligji nr.04/L-175 për inspektoratin e mjedisit, ujërave, natyrës, planifikimit hapësinor dhe ndërtimit.

Mbi këtë bazë përmbajtja e këtij raporti tenton që të mbulojë aspektet kryesore që legjislacioni në fuqi adreson, si:

- Skema institucionale për planifikimin dhe menaxhimin mjedisor
- Korniza ligjore
- Hartimi, harmonizimi dhe zbatimi i dokumenteve të planifikimit dhe menaxhimit të mjedisit, projekteve dhe masave për mbrojtjen e mjedisit
- Mbikëqyrja inspektive dhe raportimi mjedisor
- Krijimi, grumbullimi, menaxhimi i të dhënave dhe sistemit të menaxhimit të dhënave
- Bashkëpunimi, koordinimi dhe pjesëmarrja publike
- Licencimi dhe lejet mjedisore

Gjetjet e këtij raporti në kapituj të caktuar kanë identifikuar mangësitë aktuale në sektorin e mjedisit, që kërkojnë vëmendje më të shtuar nga autoritetet komunale, me qëllim të përmirësimit të procesit të planifikimit dhe menaxhimit mjedisor. Gjithashtu ato janë validuar nga zyrtarët përkatës komunalë, si pasqyrim i gjendjes reale në sektorin e mjedisit.

Njëherësh kanë theksuar se burimet njerëzore dhe financiare nuk janë në nivel të mjaftueshëm, gjë që mbase reflektohet edhe në gjendjen aktuale mjedisore. Në fund janë adresuar edhe disa rekomandime me qëllim të përmirësimeve dhe plotësimeve në proceset e planifikimit dhe menaxhimit mjedisor, drejt arritjes së rezultateve më të qëndrueshme në sektorin e mjedisit dhe mbrojtjen e resurseve natyrore.

Gjetjet e raportit

1. Skema institucionale për planifikimin dhe menaxhimin mjedisor

Në Komunën e Dragashit organi përgjegjës për planifikim dhe menaxhim mjedisor është Drejtoria e Urbanizimit, Kadastrit dhe Mbrojtjes së Mjedisit, zyrtarët e së cilës drejtori kanë raportuar se Sektori për Mbrojtjen e Ambientit nuk është i themeluar.

Nga Drejtoria për Mbrojtje, Shpëtim dhe Shërbime Publike është raportuar se kanë të themeluar Sektorin (njësinë) e Menaxhimit të Mbeturinave dhe Mirëmbajtjes së Rrugëve, ku janë të angazhuar gjithësejt 17 punonjës civil.

Teksa nga Drejtoria për Bujqësi, Pylltari dhe Zhvillim Rural është raportuar se kanë të themeluar Sektorin e Pylltarisë por nuk kanë raportuar sa i përket stafit/zyrtarëve të angazhuar.

ORGANI KOMUNAL	A ËSHTË THEMELUAR?	EMRI ZYRTAR	FUQIA AKTUALE PUNËTORE
Drejtoria	Po	Drejtoria për Mbrojtje, Shpëtim dhe Shërbime Publike	17
Spektori	Po	Spektori i Menaxhimit të Mbeturinave dhe Mirëmbajtjes së Rrugëve	/
Drejtoria	Po	Drejtoria për Bujqësi, Pylltari dhe Zhvillim Rural	/
Spektori	Po	Spektori i Pylltarisë	/
Drejtoria	Po	Drejtoria për Urbanizëm, Kadastër, dhe Mbrojtje të Mjedisit	/
Spektori	Jo	Spektori për Mbrojtje të Ambientit	/

Numri i angazhuar i shërbyesve civil sipas deklaratave të zyrtarit të DUKMM, DMSHShP dhe DPZhR nuk është i mjaftueshëm për kryerjen e detyrave të përcaktuara me kornizën ligjore por nuk kanë dhënë përgjigje se a kanë shërbyesit civil në këto dikastere ka profilet e nevojshme profesionale për kryerjen e detyrave të përcaktuara me kornizën ligjore.

Zyrtarët kanë bërë të ditur se gjatë vitit 2022 për punonjësit e këtij sektori janë organizuar trajnime të ndryshme rreth çështjeve mjedisore por nuk janë dhënë detaje të më tutjeshme, vetëm nga DPZhR është raportuar se kanë mbajtur trajnime të aranzhuara nga FAO

Statistikat Kryesore - 2022:

- Numri i zyrtarëve të angazhuar në DMSHShP – 17
- Numri i trajnimeve rreth kornizës ligjore – 0
- Numri i trajnimeve sipas fushës mjedisore – 0
- Numri i Udhëzuesve Profesional për planifikimin dhe menaxhimin mjedisor – 0

2. Korniza ligjore

Metodologjia e EC-it, merr në konsideratë 12 ligje që adresojnë aspekte të ndryshme të mbrojtjes së mjedisit, të cekura më lartë.

Komuna e Dragashit sa i përket kornizës ligjore, nuk ka raportuar e as nuk ka vlerësuar mbi ligjet që shfrytëzohen nga ata në lidhje me planifikimin dhe menaxhimin mjedisor.

3. Hartimi, harmonizimi dhe zbatimi i dokumenteve të planifikimit dhe menaxhimit të mjedisit, projekteve dhe masave për mbrojtjen e mjedisit

Rrjedha e ciklit të planifikimit dhe menaxhimit mjedisor nuk shquhet për qasje të strukturuar dhe të organizuar. Hartimi i politikave mjedisore kërkon dinamizim me qëllim që ato ti përgjigjen nevojave të kohës. Komuna e Dragashit nuk ka raportuar se a kanë Plan Lokal të Veprimit në Mjedis aktiv e as VNM (Vlerësimi i Ndikimit në Mjedis). Por nga zyrtarët është raportuar se kjo komunë ka të miratuar Planin Zhvillimor Komunal por jo Hartat Zonale Komunale.

Sa i përket masave dhe projekteve kapitale për rregullimin, promovimin dhe mbrojtjen e mjedisit nga ana e zyrtarëve nuk është deklaruar asnjë e dhënë. Ndërsa sa i përket strategjive mjedisore lokale, zyrtari ka bërë të ditur se janë të harmonizuara me strategjitë qendrore.

4. Mbikëqyrja inspektive dhe raportimi mjedisor

Komuna e Dragashit ka raportuar se jo nuk zbatohet inspektimi i zbatimit të kornizës ligjore të mbrojtjes së mjedisit dhe nuk hartohen raporte mjedisore.

Gjendja e deponive të mbeturinave dhe zonave të mbrojtura sipas zyrtarëve që kanë raportuar monitorohet vazhdimisht. Teksa nuk është raportuar sa i përket monitorimit çrregullimeve mjedisore, gjendjes së pyjeve, tejkalimeve të eksploatimit të resurseve natyrore dhe të kushteve gjuetisë

---

5. Krijimi, grumbullimi, menaxhimi i të dhënave dhe sistemit të menaxhimit të dhënave

Kjo komunë, nuk ka sistem të monitorimit të ajrit, dheut, ujërave sipërfaqësore dhe nëntokësore. Ndërsa sa i përket parashikimit dhe paralajmërimit të hershëm të vërshimeve dhe thatësirave, është bërë e ditur se nuk realizohet.

Sipas zyrtarëve komunalë, asnjera nga drejtoritë raportuese nuk ka kapacitete të nevojshme teknike e as njerëzore për krijimin, grumbullimin dhe menaxhimin e të dhënave mjedisore.

6. Bashkëpunimi, koordinimi dhe pjesëmarrja publike

Në lidhje me bashkëpunimin, koordinimin dhe pjesëmarrjen publike, Komuna e Dragashit nuk ka dhënë asnjë informacion apo vlerësim.

7. Licencimi dhe lejet mjedisore

Në lidhje me licencat aktive dhe lejet mjedisore në komunën e Dragashit, zyrtarët e drejtorive përkatëse nuk kanë raportuar.

Përfundime

Gjetjet e këtij raporti janë validuar nga zyrtarët përkatës komunalë, duke pohuar se ato pasqyrojnë gjendjen reale në sektorin e mjedisit, bashkë me mundësitë për të ngritur dhe përmirësuar çështjet mjedisore në këtë komunë. Burimet njerëzore dhe financiare sipas tyre nuk janë të nivel të mjaftueshëm, gjë që mbase reflektohet edhe në gjendjen aktuale mjedisore.

Bazuar në këtë monitorim, dalin konkluzionet se:

Në Komunën e Dragashit nuk është ofruar ndonjë informatë se kush është organ përgjegjës për planifikim dhe menaxhim mjedisor, dhe se kjo pjesë mbulohet pjesërisht nga Drejtoria e Urbanizmit, Kadastrit dhe Mbrojtjes së Mjedisit. Kapacitetet njerëzore brenda këtij organi janë të pamjaftueshme si në aspektin kuantitativ ashtu edhe në atë profesional, ndërkohë që herë pas here ka pasur aktivitete për fuqizimin e tyre në raport me kornizën aktuale ligjore dhe në periudhën raportuese nuk është organizuar asnjë trajnim rreth çështjeve mjedisore për stafin e drejtorive raportuese.

Shkalla e hartimit dhe zbatimit të politikave lokale për planifikimin dhe menaxhimin mjedisor mbetet problematik, për faktin se nuk ka organizim të mirëfilltë në këtë aspekt; përkatësisht, rrjedha aktuale e hartimit dhe zbatimit të dokumenteve të planifikimit dhe menaxhimit të mjedisit, projekteve dhe masave për mbrojtjen e mjedisit aktualisht e bën të vështirë matjen e efikasitetit të këtyre veprimeve në përmirësimin e gjendjes mjedisore.

Niveli i inspektimit si dhe hartimi i raporteve përkatëse lidhur me zbatimin e kornizës ligjore të mbrojtjes së mjedisit dhe të zbatimit të strategjive mjedisore mbetet i paqartë për shkak të mos shpalosjes së të dhënave të plota në këtë drejtim.

Teksa në lidhje me bashkëpunimin, koordinimin, pjesëmarrjen publike, licencat aktive dhe lejet mjedisore në komunën e Dragashit, zyrtarët nuk kanë ndarë asnjë informacion.

Rekomandime

- Të shqyrtohen mundësitë për shtimin e punonjësve profesionistë në DUKMM dhe të krijohet sektor i posaçëm mbi mjedisin;
- Të organizohen trajnime për punonjësit e drejtorive raportuese rreth kornizës ligjore dhe rreth çështjeve mjedisore;
- Të përmirësohet dhe dinamizohet hartimi dhe zbatimi i dokumenteve të planifikimit dhe menaxhimit të mjedisit, projekteve dhe masave për mbrojtjen e mjedisit;
- Planet e nivelit lokal për menaxhimin mjedisor të përditësohen, bashkë me fuqizimin e raportimit të zbatimit të tyre;
- Të rriten kapacitetet si dhe të shtohet mbikëqyrja inspektive dhe raportimi mjedisor;
- Të avancohet bashkëpunimi nivel qendror-lokal në hartimin e akteve ligjore dhe strategjive mjedisore; dhe
- Të kultivohet bashkëpunimi më i afërt me OJQ-të për të nxitur rritjen e pjesëmarrjes së publikut në çështjet mjedisore

Për EC

EC angazhohet për qëndrueshmëri ekonomike dhe qeverisje demokratike në nivel lokal (dhe rajonal) përmes mobilizimit të komunitetit, mbikëqyrjes së vendimmarrjes publike dhe partneritetit në zbatim të programeve dhe politikave zhvillimore.

Për përmbushjen e këtij misioni organizata zbaton projekte dhe nisma në kuadër të këtyre programeve: Qytete/Komuna Gjithëpërfshirëse, Zhvillim i Qëndrueshëm dhe Mjedis e Ndryshime Klimatike.

Ndërsa programi tjetër është ideuar si njësi mbështetëse për veprimin e organizatës dhe synon adresimin e tri sfidave të jashtme dhe të brendshme:

- 1.Vëllimin e pamjaftueshëm të dijës empirike në vend, përfshi të dhënat e besueshme statistikore, analizat e specializuara dhe mendimet profesionale,
- 2.Nevojën për konsolidimin e kapaciteteve të brendshme, veçanërisht në hulumtime, baza të të dhënave, analizë, menaxhim, zhvillim komunitar dhe ekspertizë sektoriale, dhe
- 3.Mungesën e qëndrueshmërisë financiare afatgjatë duke i diversifikuar burimet e të hyrave, me theks në ofrimin e shërbimeve për palët e treta.

Trekëndëshi konceptual që do të orientojë punën e organizatës në pesë vitet e ardhshme (2020-2024) ka këto elemente:

- 1.Gjithëpërfshirjen, 2.Qëndrueshmërinë, dhe 3.Dijen.

EC beson se demokratizimi dhe zhvillimi i gjithëmbarshtëm shtetëror është proces që duhet planifikuar dhe ndërtuar nga poshtë lart. Në thelb të qeverisjes demokratike qëndron hapja dhe përfshirja e të gjithëve në marrjen e vendimeve që kanë për synim të mirën e përbashkët, ndërsa planifikimi zhvillimor kërkon shfrytëzim racional të burimeve territoriale, pa e kompromituar përdorshmërinë e tyre nga gjeneratat e ardhshme. Si demokracia ashtu edhe zhvillimi duhen ndërtuar mbi bazën e dijës së shëndoshë që garanton vendime dhe veprime të mençura dhe vizionare.

Vlerat kryesore të organizatës janë:

---

1. Paanshmëria - EC vepron në bazë të analizave të thukta dhe gjithëpërfshirëse dhe mënjanon veprimet e ngutshme dhe impulsive. EC synon të përkrahë dhe të shtyjë përpara alternativat të cilat në bazë të hulumtimit dalin të jenë më të përshtatshmet, pavarësisht nëse masa e shoqërisë nuk e përkrahin këtë opsion;
2. Aktivizmi - Anëtarët e EC do të jenë aktivistë të cilët angazhohen në baza të rregullta për të shtyrë përpara bashkëveprimin qytetar për të përmbushur misionin e organizatës;
3. Orientimi drejt rezultateve - Anëtarët e EC janë të orientuar për të arritur rezultate, ku përpjekja nuk i kënaq pritjet e organizatës në qoftë se nuk përfundon me rezultatet e pritura;
4. Komuniteti bazë e veprimit - EC do të jetë gjithnjë pranë komunitetit, duke mësuar nga qytetarët dhe duke ndërtuar konsensus për bashkëveprimin dhe formësimin e shoqërisë.

